

Meer dan 60.000 kg melk bij afvoer koeien van Etienne en Koen De Wilde

Ruim 750 kg melk extra

De gemiddelde levensproductie van de Vlaamse koeien steeg het afgelopen boekjaar met ruim 750 kg naar een totaal van 28.303 kg melk. De gemiddelde lactatieproductie boekt lichte vooruitgang. De koeien van Patrick en Steven De Muer uit Lotenhulle zetten het hoogste economisch jaarresultaat neer.

tekst **Annelies Debergh**

Na een jaar van stabiliteit hebben de melkkoeien op de Vlaamse bedrijven de productie weer aangezwengeld. In het jongste boekjaar, dat loopt van 1 september 2008 tot 31 augustus 2009, produceerden de Vlaamse koeien gemiddeld 8059 kg melk met 4,22% vet en

3,41% eiwit. Dat resulteert in een economisch jaarresultaat van 1960 euro, zeven euro hoger dan het jaar ervoor. De winst is met name op productievlak zichtbaar in de vorm van 45 kg meer melk. Het vetgehalte steeg licht met 0,03 procent tot 4,22 procent, terwijl het eiwitgehalte

Tabel 1 – Rollend jaargemiddelde per provincie (1 september 2008–31 augustus 2009)

provincie	aant. bedr.	koeien/bedrijf	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v.+e.	ejr
West-Vlaanderen	1057	44	4.09	8343	4,20	3,38	350	282	632	2012
Antwerpen	561	69	4.05	8135	4,28	3,43	348	279	627	2001
Oost-Vlaanderen	937	48	4.08	7946	4,20	3,40	334	270	604	1927
Limburg	276	71	4.07	7793	4,26	3,44	332	268	600	1917
Vlaams-Brabant	130	54	4.07	7725	4,14	3,36	299	243	542	1723
Vlaanderen 2008-'09	2961	53	4.07	8059	4,22	3,41	340	275	615	1960
Vlaanderen 2007-'08	3100	49	4.08	8014	4,19	3,44	336	276	612	1953
Vlaanderen 2006-'07	3261	47	4.08	8063	4,15	3,44	335	277	612	1954

Tabel 2 – Overzicht rasgemiddelden (1 september 2008–31 augustus 2009) (*= dieren met minstens 50 procent hf)

ras	jaar	aant. koeien	lft.	dgn.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v.+e.	ejr
zwartbont	2008-'09	49.894	3.09	366	9884	4,11	3,40	406	336	742	2026
	2007-'08	48.852	3.09	364	9833	4,08	3,42	401	336	737	2025
roodbont	2008-'09	22.381	4.00	353	8443	4,30	3,47	363	293	656	1841
	2007-'08	22.789	4.00	351	8345	4,29	3,48	358	290	648	1834
hf zwartbont*	2008-'09	50.949	3.09	367	9900	4,12	3,41	407	337	744	2024
	2007-'08	49.749	3.09	365	9851	4,08	3,42	402	337	739	2025
hf roodbont*	2008-'09	20.549	3.11	356	8636	4,30	3,47	372	299	671	1881
	2007-'08	20.572	3.10	353	8544	4,30	3,48	368	298	666	1876
witrood	2008-'09	552	4.04	320	5690	4,15	3,34	236	190	426	1272
	2007-'08	537	4.07	321	5753	4,14	3,35	238	193	431	1277

Roodbonte Waike realiseert hoogste economisch jaarresultaat

Mateodochter Waike van Patrick Claeys uit Zomergem bezet met een economisch jaarresultaat van 4471 euro de hoogste plek in het klassement individuele koeien. Haar derde lijst sloot de Oost-Vlaamse roodbonte af met een totaal van 16.435 kg melk met 4,17% vet en 3,09% eiwit in 330 lactatiedagen.

Met die lactatiegegevens eindigt Waike vóór de hoogste individuele zwartbontkoe. Bij zwartbont komt Stevendochter Udora van de familie Terriijn uit Bogaarden aan kop met 4218 ejr, ofwel 16.775 kg melk met 4,17% vet en 3,35% eiwit in 338 lactatiedagen.

Bij de vaarzen komt de hoogste individuele prestatie ook op naam van een roodbonte. Daar gaat Periclesdochter Brigitte van Koen Vereecke uit Merendree voorop met een economisch jaarresultaat van 3628 euro. Daartoe leverde de roodbontvaars 13.640 kg melk met 4,34% vet en 3,72% eiwit in 332 lactatiedagen.

Voor zwartbont komt de hoogste eer bij de vaarzen op naam van Asy van Paul en Frederic Coens uit Oedelem. De Aarondochter gaf in het afgelopen boekjaar 14.535 kg melk met 3,97% vet en 3,60% eiwit, goed voor een economisch jaarresultaat van 3178 euro.

naam, woonplaats	aantal koeien	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	ejr
P. en S. De Muer, Lotenhulle	60	4.08	12.653	4,04	3,38	511	428	2988
M. Heylen, Geel**	55	3.11	11.857	3,97	3,63	470	431	2909
P. Claeys, Zomergem	39	4.08	11.849	4,31	3,36	511	398	2891
P. De Backer, Waarschoot*	44	3.09	11.674	4,17	3,48	487	406	2859
F. Moeyaert, Langemark	35	5.00	11.598	4,18	3,43	485	398	2819
D. en R. De Cleene, Eksaarde**	96	4.00	11.624	4,07	3,45	473	400	2788
G. Nollet, Steenkerke	45	4.07	11.450	4,29	3,36	491	384	2782
J. Decalf, Watou	44	4.03	11.763	4,12	3,29	485	387	2761
C. Vancauwenberghe, Dentergem	34	4.01	10.872	4,55	3,37	494	366	2738
M. Verhaeghe, Brielen	52	4.01	10.741	4,31	3,59	463	386	2736

Tabel 3 – Rollend jaargemiddelde top tien mpr-bedrijven in Vlaanderen in het mpr-jaar 2008-'09 (* = driemaal daags melken, ** = melkrobot)

met eenzelfde cijfer afneemt tot 3,41 procent.

De schommelingen op het vlak van productie zijn op provinciaal niveau (tabel 1) nog beter zichtbaar. De vooruitgang in melkproductie valt vooral in de provincie Antwerpen op met een stijging van ruim 120 kg melk. Daardoor breken de

Antwerpse koeien na één jaar afwezigheid opnieuw de symbolische grens van 2000 ejr. West-Vlaanderen, dat het provinciaal klassement opnieuw leidt, slaagt erin die positie aan te houden met stabiele productiecijfers.

Zoals in voorgaande edities daalde het aantal bedrijven dat de productie laat re-

Tabel 4 – Top tien bedrijven hoogste levensproductie bij afvoer (minimaal tien afgevoerde koeien, 1 september 2008–31 augustus 2009)

naam, woonplaats	aantal koeien	leeftijd in dagen	dagen droog	prod.-dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg melk/dag	kg v.+e.	aantal lact.
E. en K. De Wilde, Zevegem	14	2760	193	1784	60.888	4,20	3,56	2558	2168	34,1	4726	4,7
Anthonissen LV, Arendonk	15	2719	192	1790	53.955	4,08	3,35	2200	1808	30,1	4008	5,1
A. en X. Renard, Zwevegem	11	2855	240	1849	54.841	3,91	3,25	2143	1783	29,7	3926	4,7
B. De Craene, Bassevelde	10	2539	192	1547	50.420	4,28	3,26	2157	1643	32,6	3800	4,4
S. Lanszweert, Aartrijke	15	2487	217	1538	53.463	3,74	3,30	2000	1763	34,8	3763	4,7
P. Timmerman, Adinkerke	12	2807	341	1563	47.989	4,27	3,37	2049	1619	30,7	3668	5,1
M. Dewulf, Ruddervoorde	15	2612	192	1559	45.167	4,52	3,55	2041	1603	29,0	3644	4,1
G. Vermader, Slijpe	10	2743	271	1577	48.446	4,03	3,35	1950	1622	30,7	3572	4,4
S. Decraene, Waregem	14	2567	226	1554	48.899	3,91	3,27	1913	1601	31,5	3514	4,7
D. Van de Keere, Zeveneken	14	2540	186	1585	48.027	3,92	3,37	1884	1618	30,3	3502	4,5

jaar	aantal keren gekalfd	gem. tkt	dgn. levensd.*	kg melk	% vet	% eiwit	kg v.+ e.
2008-2009	3,2	420	2093	28.303	4,15	3,41	2139
2007-2008	3,2	413	2087	27.532	4,16	3,41	2084

Tabel 5 – Levensduur en levensproductie van afgevoerde stamboekkoeien per jaar van afvoer (* = dagen tussen geboorte en laatste afvoerdatum)

gistreren met ongeveer vijf procent. Namen in 2007-'08 nog precies 3100 bedrijven deel, dit boekjaar waren er dat nog 2961. De grootste teruggang is te zien in West- en Oost-Vlaanderen met voor elke provincie 62 bedrijven minder.

Naast de teruggang van het aantal bedrijven nam het gemiddelde aantal koeien per mpr-bedrijf in Vlaanderen flink toe. In één jaar tijd steeg de doorsnee melkveestapel met vier koeien en ging het van gemiddeld 49 stuks naar nu 53 stuks. Antwerpen noteerde de sterkste stijging. Daar breidde de veestapel met vijf koeien uit tot 69 melkkoeien. De grootste bedrijven zijn nog steeds op Limburgse bodem te vinden met gemiddeld 71 koeien.

Meer melk voor roodbont

Een vergelijking tussen de rassen (tabel 2) toont aan dat de roodbonten gemiddeld de grootste productiewinst hebben geboekt. Op lactatieniveau boeken de

roodbonte koeien 100 kg melk meer, resulterend in een economisch jaarresultaat van 1841 euro, goed voor een stijging met zeven euro. De zwartbonten blijven nagenoeg stabiel op een economisch jaarresultaat van 2026 euro. Daarmee blijft het ras op kop.

Bij alle rassen zet de daling van het vetgehalte door en is een stijging van het eiwitgehalte merkbaar. Het aantal lactatiedagen breidde bij zowel rood- als zwartbont uit met twee dagen. Opvallend is de teruggang van het aantal roodbonten in de berekening. De populatie nam met ruim vierhonderd koeien af. Voor de berekening van het rasgemiddelde bij zwartbont zijn daarentegen ruim duizend extra lijsten ingecalculleerd.

Het witrode ras bleef voor het tweede jaar op rij nagenoeg stabiel in aantallen en productie. Het aantal witrode koeien steeg licht, terwijl de gemiddelde afkalftijd met drie maanden afnam en de productie een fractie daalde. Het eco-

Tabel 6 – Top vijf mpr-bedrijven voor eijr per provincie in het mpr-jaar 2008-'09 (* = driemaal daags melken, ** = melkrobot)

provincie	naam, woonplaats	aantal koeien	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	eijr	% vleesprod.
Antwerpen	M. Heylen, Geel**	55	3.11	11.857	3,97	3,63	470	431	2909	0,0
	J. en B. Kustermans, Essen	78	4.00	11.242	4,14	3,38	465	380	2690	3,1
	G. en K. Op 't Roodt, Geel	107	3.07	11.030	4,24	3,31	468	365	2641	0,0
	G. Lemmens, Reet	86	4.03	10.464	4,45	3,44	466	360	2640	3,3
	M. en J. Huybrechts-Dierckx, Geel	56	4.00	11.283	3,81	3,49	430	394	2638	0,2
Vlaams-Brabant	J. Vanderstappen, Merchtem	65	4.03	10.448	4,23	3,38	442	353	2531	8,3
	U. Cosyns, Herne	58	4.10	10.863	3,99	3,28	433	357	2499	0,2
	C. Cortoos, Lubbeek	60	4.09	10.006	4,37	3,42	437	342	2486	5,0
	J. Van den Houte, Brussegem	64	5.04	9.595	4,38	3,43	420	329	2392	0,0
	L. en F. Van Ongeval, Herne	17	5.02	9.507	4,36	3,46	415	329	2380	22,4
West-Vlaanderen	F. Moeyaert, Langemark	35	5.00	11.598	4,18	3,43	485	398	2819	0,3
	G. Nollet, Steenkerke	45	4.07	11.450	4,29	3,36	491	384	2782	0,0
	J. Decalf, Watou	44	4.03	11.763	4,12	3,29	485	387	2761	8,2
	C. Vancauwenberghe, Dentergem	34	4.01	10.872	4,55	3,37	494	366	2738	6,2
	M. Verhaeghe, Brielen	52	4.01	10.741	4,31	3,59	463	386	2736	1,5
Oost-Vlaanderen	P. en S. De Muer, Lotenhulle	60	4.08	12.653	4,04	3,38	511	428	2988	4,5
	P. Claeys, Zomergem	39	4.08	11.849	4,31	3,36	511	398	2891	1,0
	P. De Backer, Waarschoot	44	3.09	11.674	4,17	3,48	487	406	2859	0,7
	D. en R. De Cleene, Eksaarde	96	4.00	11.624	4,07	3,45	473	400	2788	0,0
	De Brabander LV, Zomergem	95	4.10	10.802	4,49	3,42	485	370	2731	10,8
Limburg	J. P. Heggen-Vanderlinden, Teuven	86	4.00	10.358	4,16	3,42	431	355	2509	1,4
	R. Theuwis, Overpelt	94	4.02	10.795	3,86	3,34	417	361	2469	0,0
	M. Heggen-Ruyters, Teuven	50	4.08	9.360	4,51	3,52	422	330	2415	0,0
	Jansen LV, Lommel	53	5.00	9.444	4,38	3,51	413	331	2386	0,0
	J. Schildermans, Overpelt	103	4.05	9.498	4,30	3,50	409	333	2379	0,0

nomisch jaarresultaat liep daardoor met vijf euro terug.

Levensproductie fors hoger

De meest opvallende stijging realiseren de Vlaamse koeien voor hun gemiddelde levensproductie (tabel 5). In hun carrière produceren de koeien in totaal 28.303 kg melk. Dat betekent een stijging met maar liefst 771 kg in vergelijking met vorig jaar, oftewel een toename van het levensstotaal met 55 kg vet en eiwit.

De vooruitgang in levensproductie heeft onder meer te maken met een langere productieve levensduur. De actieve loopbaan van een melkkoe duurt nu 1226 dagen, dat zijn zestien dagen meer dan in 2008. Ook de gemiddelde tussenkalftijd neemt toe. In het voorbije boekjaar steeg de tussenkalftijd met zeven tot 420 dagen. De koeien leven in totaal slechts zes dagen langer.

De stal van Etienne en Koen De Wilde uit Zevergem neemt de leiding in het klassement van bedrijven met hoogste levensproducties (tabel 4). De veertien koeien die het Oost-Vlaamse bedrijf in het afgesloten boekjaar afvoerde, produceerden 60.888 kg melk met 4,20% vet en 3,56% eiwit. Die productie levert samengeteld 4726 kg vet en eiwit op, ruim 700 kg meer dan de eerste achtervolger. Daartoe waren de dieren 4,7 lactaties aan de melk, goed voor een totaal van 1784 productiedagen. Met deze productienummers voor afvoerkoeien slaat de familie De Wilde – in 2003 en 2004 nog nummer één in de productiestatistiek – een kloof met de andere bedrijven uit de top tien.

Nieuwe topmelker

Bij de individueel hoogst genoteerde mpr-bedrijven komt dit jaar een nieuw bedrijf bovenaan (tabel 3). De zestig melkkoeien van Patrick en Steven De Muer uit Lotenhulle realiseerden afgelopen boekjaar een economisch jaarresultaat van 2988 euro. Voor dat resultaat leverde de Oost-Vlaamse melkveestapel gemiddeld 12.653 kg melk met 4,04% vet en 3,38% eiwit. Het bedrijf van familie De Muer, vorig jaar nog goed voor een vierde plek, scoort als enige meer dan 12.000 kg melk en staat voor het eerst aan de leiding van het klassement.

De provincie Oost-Vlaanderen heeft dit keer het grootste aandeel in de top tien. De lijst bevat verder vier West-Vlaamse bedrijven en één Antwerps bedrijf. De overlap met de voorgaande publicatie is groter dan tevoren. Zes bedrijven haalden vorig jaar al een plek in de top tien van de hoogste mpr-bedrijven. |

De Gezondheidsdienst voor Dieren heeft per 1 november **Ruurd Stolp** benoemd als nieuwe directeur. De 55-jarige Stolp studeerde geneeskunde aan de Universiteit in Utrecht en werkte in de Noordoostpolder als dierenarts. Hij was de laatste jaren verbonden aan Intervet Schering Plough. Stolp volgt daarmee ad interim algemeen directeur **Henk van der Zwaag** (52) op, die per 1 december de GD zal verlaten. Van der Zwaag, sinds 2001 werkzaam voor de GD, gaat leiding geven aan Em-patec, een bedrijf dat voor zeventien Friese gemeenten de sociale werkvoorziening uitvoert. Voordat Van der Zwaag startte bij de GD was hij bijna twintig jaar lang in diverse functies betrokken bij CRV en haar rechtsvoorgangers.

Henk van der
Zwaag

Florus
Pellikaan

Veeteeltredacteur **Florus Pellikaan** (25) heeft de Zilveren Greep ontvangen voor het beste agrarische interview van 2008 met 'Een moeilijke beslissing' in Veeteelt april 2008. De Zilveren Greep is een prijs van de Nederlandse Vereniging van Landbouwjournalisten (NVLJ). De jury prees boerenzoon Pellikaan 'omdat hij in de huid van de geïnterviewde is gekropen en een goede verhaallijn heeft neergezet'. Pellikaan interviewde de jonge melkveehouder Jorrit Veneklaas Slots die zijn bedrijf begin 2008 beëindigde. Veneklaas Slots vertelde over het proces van zijn moeilijke beslissing.

Tijdens de World Dairy Expo in het Amerikaanse Madison is de Zweed **Jan Philipsson** in het zonnetje gezet met de titel 'International person of the year'. Philipsson, verbonden aan de landbouwuniversiteit van Uppsala, kreeg de titel voor zijn inzet voor het omrekenen van internationale fokwaarden. Zijn inzet zorgde in 1983 voor de totstandkoming van rekencentrum Interbull.